

ŁÓDZKIE Gazeta WIECZORNE

Numer pojedynczy 20 gr.

Redakcja: Zawadzka 1. Administracja: Piotrkowska 11. Telefony: 38-28, 228 i 229.
Redakcja otwarta od godz. 8 rano do 4 po poł. Administracja czynna od godz. 8 rano do 7 wiecz. bez przeswy.
Redaktor lub jego zastępca oraz dyrektor wydawnictwa przyjmują od godziny 1 do 3 po południu.

Wychodzi o godz. 2-iej po poł.

O kim mówią w Łodzi?

Profesor Edward Ulmann,
naczelnny dyrektor i członek zarządu
Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego,
spółki akcyjnej.

Sprzysiężenie w armii włoskiej

Rzym, 14. 11. — Organ prasowy Mussoliniego donosi, że dalsze dochodzenie po liści włoskiej w sprawie zamachu doprowadziły do wykrycia sprzysiężenia w armii włoskiej na podobieństwo sprzysiężenia hiszpańskiego. Ośrodkiem sprzysiężenia włoskiego mają być zarówno włoskie, jak i francuskie organizacje wolnomularskie. Rząd włoski domaga się przeprowadzenia śledztwa we Francji, czemu jednak Francja się sprzeciwiała.

Giełda

Pierwsza przedg. warszawska.

Belgia	28,53
Londyn	30,47
Nowy-York	6,18
Paryż	25,74
Szwajcaria	121,15
Włochy	25,52

Druga przedg. warszawska.

Dolar	6,90
-------	------

Trzecia przedg. warszawska.

Dolar	7 w ządaniu
-------	-------------

Tendencja mocna.

Pierwsza przedgiełda gdańska.

Złoty	82,50
Warszawa	82,—
Dolar	5,21 1/4

Dolar w Łodzi.

W dniu dzisiejszym na rynku pieniężnym w Łodzi dolar kształtował się po kursie 7,25, 7,30, 7,40. Banki wymiany kupowały około godziny 12-iej efekty po kursie 7, 7,10, 7,20, 7,25, sprzedawały po 7,15, 7,20, 7,30.

Tendencja mocna. Podaż minimalna.

W poniedziałek dopiero należy oczekiwać zakończenia przesilenia. Gabinet koalicyjny napotyka na opór P. P. S. i Wyzwolenia.

Brana jest w rachubę koncepcja większości parlamentarnej od Chrześcijańskiej Demokracji do Wyzwolenia włącznie. — Gabinet pozaparlamentarny w rezerwie.

(Telefonem z Warszawy)

Dzisiaj przed południem panował w Belwederze żywy ruch.

Najpierw był przyjęty poseł Witos i Popiel. Poseł Witos po powrocie od p. Prezydenta zwołał posiedzenie klubu ludowców. Poseł Popiel oświadczył się w imieniu NPR za gabinetem koalicyjnym albo większości parlamentarnej.

Zadaniem gabinetu byłoby utrzymanie stałości waluty, walka z inflacją, uruchomienie warsztatów pracy i walka z bezrobociem.

Poseł Pluś odwiedził p. Prezydenta w imieniu Brylistów, zaś poseł Rozmaryn wiceprzewodniczący koła żydowskiego w imieniu swego klubu.

Marszałek Rataj interpelowany przez dziennikarzy w sprawie wczorajszego do datku „Echa Warszawskiego”, organu stronnictwa „Piasła”, w którym starano się wmówić w opinię publiczną, jakoby miała nastąpić zmiana na stanowisku prezydenta Rzeczypospolitej, oświadczył, że jest to wytwór fantazji człowieka, nieodpowiedzialnego za swoje wystąpienia.

Trzeba być człowiekiem pozbawionym wszelkiego uczucia politycznego i prawnego, aby nie tylko chcieć, ale nawet myśleć o przesileniu na stanowisku prezydenta Rzeczypospolitej.

W kuluarach sejmowych obiegają pogłoski o następujących kandydaturach na premiera: poseł Pluciński, b. generalny Komisarz Rzeczypospolitej w Gdańsku, senator Makarewicz, profesor uniwersytetu, generał Sikorski, prezes Stęczyński, minister Skrzyński.

Szanse utworzenia gabinetu koalicyjnego minimalne, albowiem sprzeciwia się jego utworzeniu PPS i „Wyzwolenie”.

W obecnej chwili największe szanse ma gabinet większości parlamentarnej, w którym miałyby wziąć udział Chrześcijańska Demokracja, jako prawe skrzydło, zaś „Wyzwolenie”, jako lewe; koncepcja gabinetu fachowego, pozaparlamentarnego nie jest jeszcze omawiana dokładnie, chociaż jest także brana w rachubę, gdyżby gabinet parlamentarny nie doszedł do skutku.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa rząd zostanie utworzony w poniedziałek, a może nawet dopiero we wtorek albowiem kluby były zaskoczene dymisją p. Grabskiego i muszą dopiero zająć stanowisko co do wielu zagadnień, jakoteż

zadecydować o kandydaturach personalnych.

Sytuacja nie jest oceniana optymistycznie i rozlegają się głosy, któreby wołały mimo wszystko widzieć nadal p. Grabskiego

go u steru. Giełda na ustąpienie p. Grabskiego zareagowała spadkiem złotego, co jest dowodem, że jego osoba mimo wszystko cieszyła się większym zaufaniem, aniżeli przypuszczalny następca.

Katastrofa torpedowca polskiego.

Gdańsk, 14. 11. — Wczoraj wieczorem zdarzyła się u wjazdu do portu gdańskiego katastrofa, której ofiarą padł jeden z torpedowców polskich. Dwa torpedowce polskie, wieżdżając do portu z węglem, napotkały na drodze parowiec duński „Maura Maersk” z ładunkiem cukru polskiego, który miał odwieźć do Rotterdamu. Pierwszy torpedowiec polski ominął go szczęśliwie,

drugi natomiast mimo rozpaczliwych wysiłków nie mógł wstrzymać rozpedu, najechał na kotwicę duńskiego parowca tak silnie, że oderwana została część przednia kadłuba torpedowca polskiego, parowiec duński został również poważnie uszkodzony tak, że musiał zaniechać podróży i poddać się reperacji. Szkody materialne bardzo znaczne, ofiar w ludziach nie było.

Mussolini po wykryciu spisku na jego życie przejeżdża po ulicach Rzymu ostentacyjnie witany przez publiczność. — W środku Mussolini, na prawo generał książę Gonzaga, nowy dowódca milicji faszystowskiej.

„Do mnie się strzela, a trafia się w interes państwowy”.

Nic lepiej od powyższych słów p. Grabskiego, wypowiedzianych wczoraj do przedstawicieli prasy, nie charakteryzuje niezdrowych stosunków, w jakich ustępujący premier musiał pracować. Rozmaite osobiste animozje i żale, oraz last but not least apetyty na objęcie stanowisk ministerjalnych stworzyły atmosferę, w której wszelkie wysiłki rządu musiały się okazać bezcelowymi. Trudnych zadań nie można dokonywać, jeżeli się nie czuje twardego gruntu ogólnego zaufania i poparcia pod sobą. Tymczasem kreć i perfidna robota ludzi, widzących w p. Grabskim główną przeszkodę w zrealizowaniu nie tyle ambicyjnych, co zyskowych planów, musiała w końcu doprowadzić do tego, że tak zagranica, jak i wielka część społeczeństwa straciła zaufanie w możliwość dokonania naprawy.

Zamiast szukać przyczyny obecnego ciężkiego położenia tam, gdzie jej właściwie szukać należało, t. j. w trwającej od szeregu miesięcy wojnie celnej z Niemcami, dążącymi do ekonomicznego podboju Polski, rzucano się z furją na premiera, wmawiając w bezkrytyczne masy, że jego osoba jest jakoby przyczyną wszystkich zł, jakie spadły na nasz kraj. Każdy myślący człowiek widział absurdalność tych twierdzeń, jeżeli zastanawiał się nad sytuacją sine ira et studio; widziały to naturalnie i te stronnictwa sejmowe, które odznaczały się większym wyrobieniem politycznym i które dlatego poparły ostatnio p. Grabskiego.

To była przyczyna, dlaczego obok siebie znalazły się tak diametralnie różne pod względem zapatrywań i programów stronnictwa jak Związek Ludowo-Narodowy, Chrześcijańska Demokracja i PPS. W dziedzinie przepaści, jaka się otwiera przed krajem, jeżeli przed zawarciem z Niemcami układu handlowego, któryby nie nakładał na kraj nasz zbyt ciężarów, rząd p. Grabskiego zostanie zmuszony do ustąpienia. Większość uczciwie myślących posłów rozmaitych stronnictw dawno już wypowiedziała bez ogródek swe zdanie, że w Polsce poza Grabskim nie ma człowieka, któryby potrafił doprowadzić do skutku dzieła sanacji; trzeba tylko zaciśnąć zęby i przetrwać skoncentrowany atak zagranicznego kapitału i niemieckiej polityki odwetowej i wziąć się od podszaw, bez zdenerwowania do pracy.

Tymczasem na nieszczęście kraju sfer zdezorientowanej opinii publicznej ujęli ludzie, którzy sami są niesłychanie skompromitowani, a którzy w myśl znanego kruczków: „Łapaj złodzieja” starali się odwrócić uwagę od siebie, wskazywaniem na innego, jako winnego. Co ich obchodziło, że podrywali w ten sposób autorytet rządu i ośmielali naszych zagranicznych i wewnętrznych wrogów do wzmożenia ataków przeciw Polsce, utrudniając jeszcze bardziej nasze położenie.

Jeden człowiek nie mógł się oprzeć tej koalicji złej woli i olbrzymich apetytów, do których zaspokojenia dąży niektórzy przez trupy; premier Grabski ustąpił, a społeczeństwo będzie musiało z bólem przypatrywać się niesłychanej walce o władzę.

STRAJK W ELEKTROWNI OSTATECZNIE ZAKOŃCZONY.

Dzisiaj zgłosiła się do pracy reszta strajkujących. Zarząd Elektrowni czyni zastrzeżenia w przyjmowaniu.

Pismo nasze od samego początku zafargu w elektrowni wyrażało zdanie, że strajk z powodów personalnych nie może mieć szans powodzenia, albowiem w czasach ciężkiego przesilenia ekonomicznego jakie obecnie przeżywamy, tylko ważne sprawy zasadnicze mogłyby skłonić ogół robotniczy do przerwania pracy.

Strajk powszechny tak rozgłosnie reklamowany przez niektórych, nie miał dlate-

go żadnych widoków powodzenia, zaś strajk w elektrowni wygasł już przed oficjalnym ogłoszeniem zakończenia. Była to więc „klapa generalna”, jak się wyraził jeden z poważnych przywódców Polskich Związków, która nie tylko nie przyczyniła się do polepszenia sytuacji robotników, ale ją znacznie pogorszyła. Nieudany strajk udowodnił bowiem, że hasło strajkowe znajduje tylko słaby oddźwięk w rzeszach

robotniczych, pełnych troski o coraz trudniej zdobywany chleb codzienny.

Jak się dowiadujemy, reszta pracowników elektrowni, która najdłużej oparła się wezwaniu do powrotu do pracy, zgłosiła się dzisiaj do zajęcia. Dyrekcja elektrowni czyni jednak wobec niektórych jednostek zastrzeżenia, które dopiero w ciągu najbliższych dni zostaną ostatecznie rozpatrzone.

NARADY W BELWEDERZE.

Wczoraj w późnych godzinach wieczornych odbył p. Prezydent Rzplitej szereg narad z przywódcami stronnictw sejmowych, których kolejno zaprosił do siebie.

Pierwszy zjawił się w Belwederze o godz. 9-tej wieczorem zaraz po p. Marszałku Rataju, prezes Zw. Lud. Nar. pos. Głabiński, który odbył z p. Prezydentem Rzplitej dłuższą naradę. W czasie rozmowy tej oświadczył się pos. Głabiński, na zapytanie p. Prezydenta co do nowego Rządu, że z rządem koalicyjnym, podnosząc, że zdaniem jego nie należało przystępować obecnie do mianowania nowego Premiera tak długo, dopóki p. Prezydent nie dojdzie do przekonania, iż rząd koalicyjny nie może dojść do skutku. Wedle bowiem przeprowadzonych rozmów pos. Głabiński stwierdził, że doprowadzenie do skutku Rządu koalicyjnego jest w dzisiejszych trudnych warunkach możliwe, a tylko taki gabinet, za który stronnictwa wezmą na siebie pełną odpowiedzialność, potrafi skutecznie zaradzić dzisiejszej bardzo trudnej sytuacji gospodarczej. Oczywiście musiałby się taki gabinet oprzeć na pewnym jednolitym programie, przede wszystkim oszczędnościowo-budżetowym i gospodarczym. Inne natomiast sprawy, co do których nie można na razie dojść do zgody, możnaby chwilowo odroczyć, podporządkowując wszystko jednej trosce o zlikwidowanie przesilenia finansowego i gospodarczego.

P. Prezydent zasadniczo zgodził się na pełnię z tem zapatrywaniem, oświadczając, że wszelkich starań dołoży, aby gabinet taki mógł dojść do skutku.

Następnie przybyli na naradę do Belwederu o godz. 10-ej przedstawiciele Wyzwolenia, pos. Poniałowski i Stolarski. Na zapytanie p. Prezydenta Rzplitej przyznali oni, że utworzenie gabinetu parlamentarnego byłoby najszybszym rozwiązaniem sytuacji, zarazem jednak zaznaczyli, że podstawa do takiego gabinetu mogłaby być tylko stronnictwa włościańsko-robotnicze, wszelką bowiem szerszą koalicję uważają za niemożliwą. W szczególności oświadczyli przedstawiciele Wyzwolenia, że wszelką koalicję z prawicą uważają za niemożliwą. W sprawie Rządu pozaparlamentarnego obaj posłowie oświadczyli, że przed przystąpieniem do tego wyścia na leżałoby wprzód wyczerpać wszelkie możliwości utworzenia Rządu parlamentarnego, gdyby jednakże te próby nie doprowadziły do żadnego wyniku, wyrazili swoją zgodę na taki Rząd, zastrzegając jedynie, by miał w Sejmie oparcie o większość stronnictw.

Po przedstawicielach Wyzwolenia p. Prezydent Rzplitej przyjął prezesa klubu P. P. S. pos. Barlickiego, po nim pos. Czerniewskiego imieniem klubu Chrz. Dem., następnie zaś o godz. 11-ej i pół w nocy prezesa klubu Chrz. Nar. Dem. pos. Dubanowicza.

Zarówno poseł Czarniewski jak i pos. Dubanowicz przedstawili p. Prezydentowi zapatrywanie, zgodne ze stanowiskiem wyrażonym już poprzednio przez posła Głabińskiego, iż przedewszystkiem należy szukać możliwie szerokich podstaw dla gabinetu parlamentarnego, obecna sytuacja bowiem wymaga pewnego wysiłku wielkich stronnictw sejmowych dla pokonania piętnujących się trudności. Najnaturalniejszą byłaby w tej chwili koalicja szeroko opartego o Sejm Rządu parlamentarnego. Oczywiście rząd taki, aby mógł uzyskać tę szeroką podstawę parlamentarną, musiałby w programie swoim

ograniczyć się do konieczności państwowych, szczególnie tych, które się wiążą z obecnym położeniem gospodarczym.

P. Prezydent odpowiedział, że i jego zdaniem przedewszystkiem tą drogą należy iść w obecnej chwili i że wedle jego zapatrywań dotychczas wcale nie jest wyklucza możliwość osiągnięcia na tej drodze pozytywnego wyniku.

Z przedstawicielami innych klubów sejmowych odbył p. Prezydent Rzplitej naradę w ciągu dzisiejszego przedpołudnia. Kancelaria Cywilna, mimo wielokrotnych poszukiwań, nie mogła wczoraj w żaden sposób dowiedzieć się, gdzie znaleźć pos. Witosa, aby go zaprosić do Belwederu. Zwłoka, jaka wskutek tego nastąpiła w ujawnieniu stanowiska prezesa jednego z najważniejszych w sprawie rozwiązania

przesilenia klubów sejmowych, nie przyczyni się do przyspieszenia sprawy, tem bardziej, że PPS w znacznej mierze od stanowiska PSL-Plasta uzależnia swój stosunek do ewentualnego Rządu parlamentarnego.

Z drugiej strony należy zwrócić uwagę na wyraźną tendencję pewnych klubów do uniknięcia jakiegokolwiek koalicji parlamentarnej i od utworzenia Rządu pozaparlamentarnego. Wedle pogłoszek, które obiegają wczoraj wieczorem, p. Marszałek Rataj faką właśnie listę gabinetu pozaparlamentarnego proponował na audjencji wieczornej w Belwederze, na co jednak nie przystał p. Prezydent Rzplitej, oświadczając, że w chwili obecnej jedynym wyjściem jest koalicyjny Rząd parlamentarny.

Trzynasty gabinet obejmie rząd w Polsce.

Przez 7 lat niepodległości mieliśmy 12 premierów,
200 ministrów urzędujących, 234 nominacje.

Historia gabinetów we wskrzeszonej Polsce zyskuje nową karę.

Gabinetów mieliśmy dotychczas dwanaście, 200 ministrów, 234 nominacje. Niektórzy ministrowie urzędowali dwukrotnie, niektórzy parokrotnie.

Pierwszy gabinet Jędrzeja Moraczewskiego trwał 2 miesiące, od 18 listopada 1918 roku do 16 stycznia 1919 roku. Ministrów było 22.

Drugi gabinet Ignacego Paderewskiego trwał 6 miesięcy od 16 stycznia 1919 r. do 23 lipca 1919 roku. Ministrów było 25.

Trzeci gabinet Leopolda Skulskiego trwał 10 miesięcy, od 13 sierpnia 1919 r. do 23 czerwca 1920 r. Ministrów było 16.

Czwarty gabinet Władysława Grabskiego trwał 1 miesiąc od 24 czerwca 1920 r. do 24 lipca 1920 r. Ministrów było 16.

Piąty gabinet koalicyjny Wincentego Witosa trwał 14 miesięcy od 24 lipca 1920 r. do 13 września 1921 r. Ministrów było 34.

Szósty gabinet Antoniego Ponikowskiego trwał 3 i pół miesiąca, od 19 września 1921 r. do 6 marca 1922 roku. Ministrów było 14.

Siedmi gabinet Antoniego Ponikowskiego trwał 3 i pół miesiąca od 10 marca 1922 r. do 26 czerwca 1922 r. Ministrów było 14.

Ósmy gabinet Artura Śliwińskiego był krótkotrwałym. Istniał zaledwie 9 dni od 28 czerwca do 7 lipca 1922 r. Ministrów było 12.

Dziewiąty gabinet Stanisława Nowaka istniał 2 i pół miesiąca od 31 września do 16 grudnia 1922 r. Ministrów liczył 15.

Dziesiąty gabinet gen. Władysława Sikorskiego trwał z górą 5 miesięcy, od 16 grudnia 1922 roku do 26 maja 1923 roku. Ministrów było 16.

Jedenasty gabinet Wincentego Witosa, trwał 7 miesięcy od 18 maja 1923 roku do 15 grudnia 1923 roku. Ministrów liczył 22.

Dwunasty gabinet Władysława Grabskiego cieszył się najdłuższym żywotem, trwał bowiem 23 miesiące od 20 grudnia 1923 roku do 13 listopada 1925 roku. Ministrów liczył 22.

Obecnie będziemy mieli trzynasty rząd. Karta jego historii jest jeszcze w tej chwili biała. Zapiszą ją wypadki najbliższych dni.

...

Ślusarz na czele czerwonej armji.

Kim jest Woroszyłow?

Jak donosiły depesze, Klemens Woroszyłow mianowany został następcą Frunzego.

Nowy komisarz do spraw armji i marynarki czerwonej jest z zawodu ślusarzem. Urodził się w roku 1881 i jest komunistą od kilkunastu lat. Po wybuchu rewolucji bolszewickiej, Woroszyłow zajął się organizacją oddziałów wojskowych poczem został wysłany na front przeciw Denikinowi na Ukrainę. Tam odniósł zwycięstwo nad armją białych, dzięki czemu pozyskał duży wpływ w partji jako „zdobywca Kaukazu”.

Woroszyłow znany jest ze swych po-

glądów bojowo-militarystycznych, przy czem nie ukrywa, że w armji sowieckiej wpływy narodowo-rosyjskie powinny być dominujące.

Nominacja Łaszewicza, dotychczasowego „gen.-gubernatora” Syberji na pierwszego zastępcę Woroszyłowa jest podkreśleniem dążenia naczelnych władz sowiekich do utrwalenia w armji wpływów narodowo-rosyjskich.

Degradacja Unslichta na drugiego zastępcę dowodzi, że trzecia międzynarodówka jest odsuwana od wpływu na armję sowiecką.

Czytajcie

„Kurjer Łódzki”

Dzień w Łodzi.

Szmery w mrokach nocy.

(x) Ubiegłej nocy niewykryci dotąd sprawcy dostali się do mieszkania Wolfa Kaca, zamieszkałego przy ulicy Gdańskiej 6, skąd skradli bieliznę i garderobę, na łączną sumę przeszło pięciuset złotych.

Złodzieje dostali się do mieszkania przy pomocy podrobionego klucza i zbiegli niespostrzeżeni przez nikogo.

Dochodzenie prowadzi IV komisariat P. P.

Zatrąbiły trąbki strażackie...

(x) W dniu wczorajszym w domu przy ulicy Magistrackiej 8, powstał pożar w komórkach ze słoma. Zawezwany na miejsce I oddział straży, ogień zlokalizował.

Jak ustalilo przeprowadzone dochodzenie nie pożar powstał wskutek wadliwie urządzonego przewodu kominowego.

Spłonął doszczętnie dach nad komórkami.

Straty dość znaczne.

Ludzkie palce w uścisku nieczułej maszyny.

(x) Wczoraj nad wieczorem w zakładzie stolarskim, mieszczącym się przy ulicy Piotrkowskiej 17, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi pracownik Andrzej Kowalczyk.

Kowalczykowi, zajętemu pracą przy maszynie, schwyciły tryby kół lewej ręki, obcinając mu dwa palce.

Zawezwany lekarz Kasy Chorych, po nałożeniu opatrunku, pozostawił Kowalczyka na miejscu w stanie zadawalającym.

Na brudnym karnecie codziennych wypadków.

(x) Do X komisariatu P. P. zgłosił się onegdaj Antoni Tomczak, zamieszkały przy ulicy św. Anny 21 i zameldował, że Deins Alfred (Al. Kościuszki 17), przywłaszczzył sobie 3 wozy drzewa budulcowego przedstawiającego wartość 7.000 złotych. Energiczne dochodzenie prowadzi wspomniany komisariat.

Błyskawica gniewu w nią trzasła, gdy ujrzała swą osełkę masła.

Na szosie skradziono — na rynku znaleziono.

(n) Antonina Strzelczyk, mieszkanka wsi Witów, gminy Majacze, powiatu Sieradzkiego, miała, jak to ogólnie mówią: „szczęście w nieszczęściu”.

Co najdziwniejsza to fakt ten wydarzył się Strzelczykowej w Łodzi, gdzie o nieszczęście, tak bardzo łatwo, za to szczęście udziela się tylko wybranym.

Pani Antonina postanowiła wybrać się na targ do Łodzi, w celu zdobycia gotówki.

Na szosie między Sieradzem i Zduńską Wolą, skradziono jej jeden koszyk z zawartością 30 kilogramów masła.

Cały oczekiwany zysk przepadł bezpowrotnie. Wieśniaczka zasmucona bardzo przybyła do miasta.

Stała na rynku Leonhardta, gdzie w mgnienie oka jej towar, tak że po upływie niespełna godziny Strzelczyk-

wa spacerowała po rynku i czyniła niezbędne zakupy na wieś.

Nagle! — przechodząc obok handlarzy nabiału, spostrzegła swoje masło leżące w koszyku nieznanej kobiety.

Strzelczykowa, nie mając pewności, boć przecież masło — masłu równie, przystąpiła i czeka.

W pewnej chwili nieznajoma wyciąga z kosza osełkę masła. — O Boże! — owinęta w szmatkę Strzelczykowej.

Nie ulega żadnej wątpliwości — myśli poszkodowana i sprowadziwszy poste runkowego, wskazuje mu sprawczyń swego nieszczęścia.

Nieznajomą odprowadzono do pobliskiego komisariatu P. P., gdzie ustalono, że jest to niejaka Aleksandra Szyszko, zamieszkała przy Szosie Pabjanickiej Nr. 35.

Szyszkową zatrzymano do czasu przeprowadzenia dochodzenia.

Willa, zakupiona na klub polski w Sztokholmie.

Kino Spółdzielni Pracowników Państwowych zyskuje coraz więcej sympatyków.

Nowootwarte kasyno pod kier. p. Łapki.

Kino Spółdzielni Pracowników Państwowych wyświetlając obrazy nieprzeciętnej wartości artystycznej ściąga co wieczór liczne rzesze publiczności. Dobór i różnorodność obrazów zawdzięcza na leży kierownikowi tej instytucji panu Bern-

hardowi, którego smak artystyczny i gustowność wyboru są nieprzeciętne.

Dyrekcja nie licząc się z wydatkami mając li tylko na względzie publiczność od przyszłego tygodnia angażuje orkiestrę pod batutą kapelmistrza p. Zygmunta Pi-

Ruch handlowy w Łodzi zamiera, za to pijaństwo kwitnie.

W krótkim stosunkowo okresie otrzymaliśmy kilka listów zwracających uwagę na rozwój pijaństwa w naszym mieście.

Wieczorami przedświatacznymi i świątecznymi widzi się osobników ledwie stojących na nogach, krzyczących, awanturowanych, ciskających plugawie wyrażenia. Staje się rzeczka ryzykowną wyjście wieczorem z żoną, narzeczoną, siostrą, nie mówiąc już o uczniach i uczennicach.

Ten i ów pijak, ślaniając się na wszystkie strony, zaczepia lub zawadza sobą przechodniów, mężczyzn i kobiety. I utrzymuje się w ten sposób demoralizacja, narusza się spokój publiczny.

Z drugiej strony dowiedzieliśmy się, że władze bezpieczeństwa energicznie wzięły się do rzeczy.

Ostre postępowanie jest tu niezbędne, bowiem człowiek pijany na ulicy, to człowiek niebezpieczny, a więc niebezpieczny i szkodliwy.

(x) Józef Strużyński, zamieszkały przy ulicy 28 p. Strz. Kan. 43, wychodząc późnym wieczorem z restauracji Wiśniewskiego (Moniuszki 5) został napadnięty i dotkliwie pobity przez kilku pijanych i nieznanych mu bliżej osobników.

Poszkodowany zawiadomił o zajściu, odnośny komisariat P. P., który wszczął dochodzenie.

Egijskie ciemności w kurytarzach i klatkach schodowych.

Wielu czytelników naszego pisma żali się na brak należytego oświetlenia klatek schodowych w godzinach wieczorowych. Takie omijanie przepisów spowodować może częste wypadki nieszczęśliwe.

Narazie ograniczamy się do poruszenia tej sprawy ogólnikowo, w przyszłości natomiast każde skargi lokatorów w tej lub innej kwestii będziemy notowali z wyszczególnieniem numeru domu i nazwiska właściciela.

larskiego, którego Łódź zna z Teatru Popularnego.

Na szczególną uwagę zasługuje żywność Stowarzyszenia, pod względem udogodnień życiowych. A mianowicie, przy Stowarzyszeniu tem w dniu 18 X r. b. został otwarte kasyno po gruntownym odnowieniu lokalu. Kierownikiem kasyna jest energiczny i nieustraszony p. St. Łapka. Doborowa kuchnia i smaczne a tanie obiady gospodarskie pod zarządem rutynowanych fachowców nadto świadczą o zabiegach i drobiazgowym wnikaniu w istotne zadania kasyna p. St. Łapki.

V. CROSS.

15

PRAWO SERCA.

POWIEŚĆ.

List ten był wielką ulgą dla zaniepokojonej pani Torne, która nie wiedziała, jak się ułożą stosunki między Heleną, a jej przyszłym szwagrem, który był jej antypatycznym. Z drugiej strony nie mogła pozostawić Helenę samą w stolicy, a sama wyjechać z Eugenją na wieś do przyszłego zięcia. Propozycja zatem Rolanda przychodziła w samą porę i Helena z radością godziła się na wyjazd w Alpy. Roland donosił wprawdzie w przypisku, że sam nie będzie mógł być obecnym, co zmniejszało jej radość; z drugiej strony jednak myśl o pobycie u jego siostry napawała ją zadowoleniem. Istniała przecież nadzieja, że kiedyś tam zagladnie. A przynajmniej zobaczy Włochy! Zobaczy góry i jeziora alpejskie! Uczyła się niegdyś włoskiego języka i umiała się niezłe porozumieć. Cieszyła się też niewymownie świadomością, że suma pojeździe w świat i to do siostry Rolanda! Liczyła, że odzyskała utracone kolory i całą ożywiła się nie do poznania.

— Tak, tak, mamusi, — rzekła. — napisz do niego, że bardzo chętnie pojedzie.

— Sukienek masz zdaje się dość, —

zauważyła pani Torne po namyśle. Była to u niej zawsze pierwsza sprawa o której myślała. — Otrzymałaś tyle tego roku, że powinnaś mieć dosyć do września. Zdaje się, że pisałaś o wrześniu? Spojrzała na odnośny ustęp listu. Tak „od pierwszego września na miesiąc lub sześć tygodni”. No to jedź moje dziecko i baw się dobrze. Napisz do Rolanda, aby poprosił siostrę o przysłanie bezpośredniego zaproszenia.

Od tej chwili była Helena uosobieniem życia i radości. Śpiewała, grała, czyniła zakupy, przeglądała swoją garderobę. — Jednym słowem żyła tylko myślą bliskiego wyjazdu.

Formalne zaproszenie od siostry Rolanda nadeszło dość szybko i pani Torne w serdecznych słowach za nie podziękowała. Pełna rozkosznych nadziei kupiła Helena bilet do Como i odjechała żegnana przez matkę i siostrę.

ROZDZIAŁ III.

Gdy pociąg zajeżdżał na stację w Como, wyjrzała Helena przez okno na peron. Stało tam kilkunastu pasażerów i kilku numerowych, którzy szybko podbiegli do otwierających się drzwi przedziałów. Nagle, gdy właśnie zwróciła uwagę na jakąś wysoką panią, która według jej przypuszczenia była siostrą Rolanda, — ukazał się on sam we własnej osobie przed jej

wagonem. Krzyknęła radośnie i pchnęła drzwi, aby się corychlej z nim przywitać. Roland pomógł jej wysiąść i oboje mogli się dość napatrzyć na siebie. Świadczyły o tem wymownie zarówno ich uradowane oczy, jak i potok słów i roześmiane twarze.

— Ach Rolandzie, jak ja się cieszę! Jak to może być, że pan się tu znalazł? Wcale nie oczekiwałam pana tutaj. Gdzie pańska siostra?

— Nie mogła przybyć, — odparł. — Gdzie pani багаж? Czy pani ma jeszcze coś w przedziale?

— To mój cały ręczny багаж, — wskazała oczyma na mały neseser trzymany w ręku, — poza tem mam kufer, który nadszedł do wozu багаżowego.

— No to pojedziemy wprost do hotelu. Stamtąd będzie można posłać po kufer, — rzekł Roland. — Chodźmy, kochana.

Roland poszedł naprzód, torując drogę wśród tłumu. Przed stacją stał mały elegancki powozik, prawdopodobnie zamówiony przez Rolanda, który natychmiast ruszył z miejsca, skoro tylko wsiedli, nie pytając zupełnie o adres.

Helenie przyszło na myśl, że gdy przyjadą do hotelu i spotkają się tam z siostrą Rolanda, ich rozmowa będzie musiała przybrać ton bardziej oficjalny. Pozostawało zatem tylko kilka cennych minut, które należało wyzyskać do wypowiedze-

nia wszystkiego, co nie mogło być omawiane przy świadkach.

— Jaki to cudny wieczór Rolandzie! Jaka szkoda, że nie możemy tu być we dwoje sami i rozkoszować się wspaniałą naturą.

Roland przycisnął w milczeniu małą rączkę, która spoczywała obok niego na siedzeniu. Powozik zjeżdżał z hałasem po nierównym bruku w stronę jeziora.

— Czy miała pani przyjemną podróż? — zapytał Roland, spoglądając na nią z troską.

— W nocy spałam. Około czwartej, gdyśmy przejeżdżali przez Lucerne, widziałam śliczne jezioro, spokojne, jak taflę lustrzaną, po którym nikt nie przejechał, pełne rozbawionych wycieczkowiczów, zaś otaczający wieniec gór kapał się w złotym blasku. Był to boski widok i chciałam kiedyś w tej okolicy spędzić moje miesiące miodowe.

Roland zaśmiał się dyskretnie, objął ją ramieniem i przyciągnął ją blisko ku sobie. Helena szebiszota dalej.

— Była to dla mnie cudowna niespodzianka, że pana tu spotkałam. Czy pan tu zostanie?

— Odpowiem pani na to pytanie, gdy przyjedziemy do hotelu.

(I. c. n.)

W labiryncie życia łódzkiego.

W Alejach Kościuszki...

**Wszechstronna działalność Państwowego Biura pośrednictwa pracy
Dla niejednego — deska ratunku.**

Przy Alejach Kościuszki w oficynie skromnego domu mieści się jeden z urzędów państwowych o wcale nie małym, ani skromnym znaczeniu:

Państwowe Biuro pośrednictwa pracy. Nie każdemu w Łodzi wiadomo, jak do niego i pożyteczna jest działalność urzędu pośrednictwa dla licznych warstw lubu i boczego naszego miasta. Tysiące robotników i robotnic wszelkich kategorii i kwalifikacji skorzystało już z owocnej działalności jego, dla wielu wydana przez urząd kartka z poleceniem do pracodawcy była ostatnią deską ratunku...

To też nie dziwnego, że w urzędzie wre zawsze jak w ulu. Na chodniku przed domem gromadzą się grupkami w godzinach przedobiednich poszukujący pracy osobnicy płci obojga — dziedziniec jest gęsto przepełniony.

Wie człowiek pracy, że przy obecnym zastoju, jeżeli wogóle kto, to tylko Biuro da mu konkretną pomoc w walce o byt. In tensywna działalność Biura, będącego w kontakcie zarówno z miejscowym, jak i z miejscowymi pracodawcami, wydaje po żądane rezultaty nawet przy obecnej mar twocie we wszelkich gałęziach przemy słu...

PRZY OBECNYM ZASTOJU...

Podobno jest zapotrzebowanie na kilku cieśli do Łęczycy... Do Zduńskiej Woli po trzebnym jest mechanik do „szpinerni”... Mówili, że do Francji będą znów zapisywać...

Życie wstępuje w zasfygłych w pogwar ce i oczekiwaniu ludzi... Ten już od tygod nia przychodzi naprzóżno, ów już od dwóch Może teraz...

Rzeczywiście, wychodzi wkrótce z za oszklonych drzwi kilkunastu osobników z rozpromienionymi twarzami i „kartkami” w ręku... Niejeden odprowadza wybrań ców losu zazdrosnym spojrzeniem...

Dobrze takiemu, co ma profesję, mó wi szpakowały obywatel do sąsiada. Fa chowiec zawdy łatwiej znajdzie się pracę..

— A nie trza było w fabryce się terać, bo to dziś nie z tego, — replikuje sąsiad. Ja ta mojej starej już zapowiedziałem. do Francji się zapiszę i pojade...

KASIE I MARYSIE DO WSZYSTKIEGO.

Przy jednym ze stołów urzędu wydzie lają pracę dla służby domowej. Na ławie pod ścianą siedzą kobiety i dziewczęta w chustkach—skracając sobie czas pogawę dka. Ruch w tym wydziale stosunkowo mniejszy, bo chociaż zapotrzebowanie jest tu większe, podaż za to mniej skwapliwa.

— Dał mi ta wczoraj kartkę, — wywo dzi jedna z obywaterek, — do jednych pań stwa na Konstantynowska, ale nie wzi nam...

— A bo co?

— Ano — z praniem i dwoje dzieci i sfyry pokoje i 40 złotych na miesiąc nie chcą dać, ino 35...

Wchodzi tymczasem jakaś pani i kon feruje z urzędniczką przy stole, w rezulta cie czego słyhać pytanie urzędniczki pod adresem kobiet na ławie:

— Dwa pokoje, bez prania i bez dzie ci — która chce pójść?

— Ano — jabym ta poszła... odzywa się po namyśle jedna...

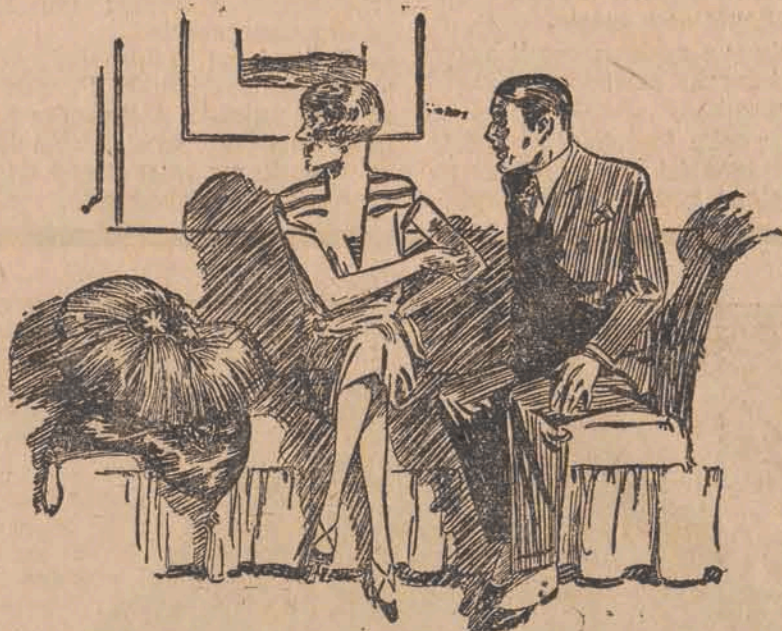
Państwowe Biuro Pośrednictwa chro ni ludzi poszukujących pracy — w myśl przeznaczenia swego — przed wszystkim prywatnych pośredników, pokątnych „fak łorek od sług”, pośrednicząc — natural-

nie — bezpłatnie, pobierając jedynie kilka groszy od pracodawcy za formularze. Do datnia działalność jego zaznacza się zwła

szcza w dobie obecnej stagnacji.

Niejednego „wymówionego” postawiło znów na nogi... (faun)

Kochający mąż.

— Trzy dni spać nie mogłem, tak okropnie żonę moją kaszel dusił.
— I nie posłałeś po doktora?
— Teraz już nie trzeba, bo dziś wyjeżdżam na dwa tygodnie.

Głodu po 7-ej nie zaspokoisz!

Sklepy zamknięte, a zresztą nie wolno sprzedawać.

Jeszcze o przedłużeniu czasu otwarcia sklepów w Łodzi.

W numerze onegdajszym poruszyliśmy w artykule pod nagł.: „Milczenie pono jest złotem” sprawę rozszerzenia czasu otwar cia sklepów w Łodzi. Jak się dowiadujemy Stowarzyszenie chrz. kupców-detalistów we Lwowie wniosło już do władz i miaro dajnych czynników odpowiednie memo rjały.

Dopełniając nasz wczorajszy artykułik zaznaczamy, że sklepy spożywcze są nie jako publiczna spiżarnia, z której prowa dzący gospodarstwo domowe powinni czerpać o każdej porze dnia bez ograni czenia, należałoby więc je zamykać dopie ro o 20 względnie 21 godzinie, by wraca-

jący do domu pracownicy mieli możność zaopatrzenia się w artykuły spożywcze na kolację.

Przy dzisiejszej ciasnocie mieszkaniowej i braku piwnic i spiżarni, drożyznie i braku pieniędzy — spełnia kupiectwo bran ży spożywczej pewnego rodzaju misję e-konomiczno-społeczną, co władze powin ny również wziąć pod uwagę.

Kupiectwo nie chce naruszać ustawy o czasie pracy, jednak w handlu spożyw czym pracując właściciel przeważnie sam lub przy pomocy rodziny i w tym wypad ku zakaz pracy obowiązywać nie powi nien.

Żywe przeszkody na trotuarach.

Ruch pieszy tamują tragarze.

Wczoraj o godzinie 2 po południu uli ca Sienkiewicza szli trotuarem dwaj żydzi tragarze, niosąc olbrzymich rozmiarów kosze. Przez nieuwagę tragarze potracili pewną panią, która przewróciła się i wpa dla do rynsztoka.

Trudno od szczupłej garstki policjan tów wymagać, aby zawsze i wszędzie pil

nowali ład w mieście, ale czyż publicz ność nie powinna była sama stanąć w o bronie sponiewieranej kobiety, zastrzymać natychmiast brufalów i odprowadzić ich do komisariatu policji?

Należałoby w takich wypadkach na miejscu reagować!

Co szósty człowiek procesuje się w Polsce.

Ze statystyki, przytoczonejw Sejmie przez ministra sprawiedliwości, dowiadu jemy się, iż w roku zeszłym sądy polskie rozstrzygnęły 4.165.000 spraw we wszy stkich instancjach. Wypada z tego, że co

szósty człowiek w Polsce wiedzie proces. Sedziów mieliśmy w tym czasie 2.284, czyli na jednego wypadło 1.780 (w nie których okręgach 3.000) spraw w ciągu roku.

Czytajcie „Kurier Łódzki”.

ZAMIAST FELJETONU.

Ogromnie tanio!

Wczoraj przyjechała do nas ciotka z Wiednia. Nie widzieliśmy jej wiele lat, nie była jeszcze wcale w Polsce.

Oczekiwałem ją na dworcu fabrycznym. Przy wysiadaniu z wagonu pękło jej sznu rowadło u bucików, wobec czego po wyi ściu z dworca weszliśmy do najbliższego sklepu, gdzie kazałem sobie dać od razu 2 pary. Panna sklepowa zapakowała je i po daje mi z wdzięcznym uśmiechem.

— Ile jestem winien? — pytam.

— Dwa złote!

W tej chwili ciotka, błada, z przeraże niem w oczach, chwytła mnie za rękę i szep ce:

— Uciekajmy! To warjatka! Telefonuj po stację ratunkową!

Spojrzałem zdziwiony na ciotkę i ci cho odpowiadam:

— Ale skądże znowu! Skąd to ciotecz ce przyszło na myśl?

— Jakto? Ty się pytasz jeszcze? Dwa złote za 2 pary sznurowadeł? Przecież to napewno warjatka!

Dla uspokojenia ciotki pytam raz jesz cze:

— Proszę pani, czy to nie za drogo? Czy się pani przypadkiem nie omyliła?

— Nie, proszę pana, tak kosztują. Pa ra — 1 złoty. To najlepszy gatunek!

Zapłaciłem 2 złote i wyprowadziłem ciotkę ze sklepu.

Ciotka cała wzburzona patrzy na mnie dziwnie i mówi:

— Bój się Boga! Co się tu u was dzie je? Przecież za 2 złote w Wiedniu dosta niesz 12 par najlepszych sznurowadeł.

— Ależ cioteczko, przecież to nie tak wiele!

— No, pewnie, jeżeli u was parę lakier ków kosztuje 65 złotych. Ale na te 2 złote trzeba przecież zapracować, trzeba je za robić!

— E, kłoby się tam irtował dla głu pich 2 złotych?

— Głupie 2 złote? A cóż to u was te zło te z nieba spadają? Czy wy na nie nie pra cujecie?

Jak wy możecie znosić taką drożyznę i nawet się na nią nie oburzać, tylko płacić wszystko, co wam każą.

— Ależ, cioteczko, przecież u nas nie ma wcale drożyzny, przecież u nas jest... ogromnie tanio!

Ciotka popatrzyła na mnie jak na wa rjała i wskoczywszy do przejeżdżającej dorożki kazała się z powrotem wieść na dworzec. Pobiegłem za nią, ale już jej nie zastałem i tylko od znajomego dowiedzia łem się, że za kurs z rynku do dworca za płaciła żądane przez dorożkarza 4 złote poczem klnąc, na czym świat stoi, wsia dła do odjeżdżającego właśnie wiedeńskiego pociągu i wyjechała.

Dziś, zaraz po jej przyjeździe do Wied nia, zatelefonowałem do niej, żeby ją za pewnością, że w Polsce jest... ogromnie tanio

— Ale ciotka powiedziała mi tylko ja kieś brzydkie słowo.

Chcesz być zdrow,
By cię nie bolała głowa,
Pij tylko
Herbatę **PERŁOWA**

ZAMORDOWANIE BURMISTRZA.

Burmistrz miasta Sofji, Madziaroff, zo stał w drodze do swego mieszkania za mordowany kilku strzałami z rewolweru.

Zabójstwa dokonał zwolniony ze sta nowiska dyrektor miejskich zakładów ka pielowych. Zabójca popełnił samobójstwo, zanim zdołano go aresztować.

Mniejszości słowiańskie w Grecji.

Nawet w kościele nie wolno używać języka ojczystego.

Grecja jest typowym krajem rewolucyj i przewrotów. Zagranica nie zdaje sobie najczęściej sprawy, kto właściwie znajduje się w danej chwili w Atenach u sfer rządów. Poza to odznaczają się politycy greccy nadzwyczajnym sprytem kupieckim, co ujawniło się zarówno przed wojną światową, jak i w czasie wojny.

Powojenne terytorjum państwowe Grecji zamieszkiwane jest tylko w 68 proc. przez ludność pochodzenia i narodowości greckiej. Reszta są to mniejszości narodowe tureckie, bułgarskie, serbskie, albańskie i żydowskie. Tylko Słowian macedońskich same statystyki greckie naliczyły około 123.000. Trudno narazie rozstrzygnąć czy są to Bułgarowie, czy też Serbowie, oni sami uważają się za Macedończyków. Najmniejszej nie ulega jednak wątpliwości jest to żywioł rdzennie słowiański. Mniejszość ta nie korzysta obecnie w najmniejszej mierze z postanowień międzynarodowych o ochronie mniejszości.

Dzisiejszy stan jest tego rodzaju, że mniejszościom słowiańskim nie przysługują w Grecji nawet prawa urządzania sobie własnym kosztem szkół prywatnych. Językiem wykładowym w szkołach pozostaje wyłącznie grecki, podczas gdy serbski lub bułgarski są w zupełności z nauki szkółnej wykluczone. Nawet nabożeństwa w kościołach nie wolno odprawiać w językach słowiańskich. Mniejszość żydowska używała z dniem 2 sierpnia 1920 roku prawo do zakładania własnych narodowych szkół, gdzie przynajmniej niektóre nauki podawane są w języku hebrajskim. Mniejszościom słowiańskim przywileju tego nie przysługują.

Nie dość tego, Słowianie nie mają na terytorjum Grecji nawet możliwości wydawania w swym języku pism ani książek. Bez względu na biurokrację powiatową i gdzie tak daleko, że nawet szyldy na sklepach kupieckich i firmach handlowych nie mogą być drukowane w innym języku niż greckim, który widnieje również na stacjach kolejowych, urzędach pocztowych, na rogatkach miast, na ratuszach i urzędach gminnych i to nawet w miejscowościach zamieszkałych przez bezprzeczną większość niegrecką. Wszelka korespondencja z władzami musi być utrzymywana bez wyjątku w języku państwowym. Postanowień o tłumaczeniach i tłumaczach w Grecji nie ma. Stare słowiańskie nazwy historycznego nierzaz znaczenia, za stopowane są masowo przez greckich. W parlamencie i korporacjach samorządowych mniejszości słowiańskie swych reprezentantów nie posiadają. Autonomia miejscowa dopuszcza w pewnych warunkach tylko język pomocniczy diondzkich Włachów pochodzenia rumuńskiego, ale i to prawo pozostaje w większości wypadków na papierze.

Znawcy stosunków bałkańskich zgadzają się co do tego, że mniejszości słowiańskie Grecji skazane są na doszczętne wynarodowienie, o ile nie wda się w to swym autorytetem Liga Narodów.

Alfa.

W restauracji.

— Stul buzię, boś pijany,
— To przejdzie, ale tyś głupi, a to nie przejdzie.

Do czasu dzban wodę nosi...

Szajka przemytników od trzech miesięcy fałszowała bilety kolejowe. Mały błąd, a fatalne skutki.

g) Już od dłuższego czasu grasowała na terenie Łodzi banda przemytników tytoniu. Przemytnicy przywozili masami tak zwany tytoń „rosyjski“, fabrykowany w Niemczech, a dostarczany do Polski przez Gdańsk.

Składy tego towaru mieściły się w Tczewie. Stąd rozwożono go po kraju i zasilano nim większe miasta. Tytoń „rosyjski“, jako kalkulujący się taniej od naszego rodzimego, zyskiwał licznych chętnych nabywców.

Przemytnictwo kwitnęłoby niewiedzą, jak długo, gdyby nie przypadek.

Łódzcy odbiorcy nieclonowego tytoniu, zmuszeni jeździć poń do Tczewa, chwycili się środka taniego przejazdu polskimi kolejami. Szmuglerzy nabywali bilety kolejowe do podmiejskich stacyjek w biurze „Orbis“.

Bilety te w większości wypadków były pisane na blankietach specjalnie na ten cel przeznaczonych z braku tekturowych, wydanych przez zarząd kolei. Wypisywano je przez kalkę w dwu egzemplarzach. Kupujący otrzymywał oryginał, ko-

pia zaś pozostawiała w kasie.

Ten właśnie system blankietowy, został wyzyskany przez sprytnych oszustów. Widniejącą na bilecie nazwę stacji z ręcznie wymazywano i wpisywano na to miejsce Starogard.

Jadący za tym dokumentem oszust wyśiadł w Tczewie, dzięki czemu bilet pozostawał w jego ręku i po kilku dniach zmieniwszy datę jechał już zupełnie darmo.

Falszerstwa te trwały już od 3 miesięcy.

W ostatnich jednak dniach, wydając bilet do stacji Chojny, kasa Orbisu z szybkością nie zaopatrzyła go stemplem. Wzbudziło to w urzędniku kolejowym z Tczewa podejrzenie o nielegalnem pochodzeniu biletu.

Posiadacza tegoż zatrzymano, a do Orbisu w Łodzi został wysłany telefonogram z prośbą o wyjaśnienie zagadki. Po nadejściu odpowiedzi, że bilet za oznaczonym numerem wydany był do stacji Chojny, a nie do Tczewa, falszerza aresztowano i osadzono w urzędzie śledczym. W czasie

Niedopuszczalne wybryki „Echa Warszawskiego“.

Z Warszawy telefoniują:

Wiadomość o ustąpieniu rządu rozszalała się po mieście z wielką szybkością, wywołując wszędzie zrozumiałe poruszenie. Natychmiast jednak podniosły głowę węże polityczne, sykiem swym siejąc szkodliwe alarmy, zdradzając ich plany i zamiary.

Oto np. ukazał się dodatek nadzwyczajny „Echa Warszawskiego“, który ogłosił pogłoskę o rzekomym zamiarze p. Prezydenta Rzeczypospolitej ustąpienia ze swego stanowiska, jakoby dlatego, że czuje się on związany z gabinetem p. Wł. Grabskiego i że stronnictwa sejmowe nie żywią do Głowy Państwa dostatecznego zaufania.

Jest to nikczemna plotka, ujawniająca jedynie to, o czym donosiła „Gazeta Poranna“ w dniu 24 września, że marsz. Rataj dąży do kryzysu rządowego i zapłatania w niego p. Prezydenta Rzeczypospolitej, aby zająć jego miejsce w Belwederze.

„Echo Warszawskie“, organ stronnictwa, do którego należy marsz. Rataj, odkryło przytłumione, podając wszystkich kandydatów, których wysuwano w ostatnim czasie w otoczeniu p. Rataja, a mianowicie na premiera pp. Skulskiego, Skrzyńskiego, Sikorskiego, na ministra skarbu — pp. Byrke, Steczkowskiego i Michalskiego.

Nazwisko p. Rataja „Echo Warszawskie“ przemiliło, aby mu przygotować drogę do Belwederu.

Opinia Warszawy potraktowała wczoraj te nocne wybryki „Echa Warszawskiego“ nie jako alarm, lecz jako majaczenia o kwaśnych winogronach.

Czy kapelusze Habiga sprowadzano za łapówkami? Tak twierdzi poseł Wiślicki, ale nie umiał dać żadn. dowodów

Ministerstwo przemysłu i handlu komunikuje nam:

Na posiedzeniu sejmowej komisji przemysłowo-handlowej 16 b. m. poseł Wiślicki odczytał w języku niemieckim wyjątek z korespondencji wiedeńskiej firmy Habig od odbiorców polskich w sprawie podniesienia ceny na towary z powodu zabiegów tej firmy u władz polskich w Warszawie (Infolge der Unkosten bei polnischen Behörden in Warschau).

Minister przemysłu i handlu zarządził ścisłe zbadanie powyższej sprawy, które wykazało, że firma wiedeńska nie pisała inkryminowanej treści listów, zaś p. poseł Wiślicki nie przedstawił pisma, któreby po twierdzeniu odczytana przez niego notatkę na komisji sejmowej.

wstępnego dochodzenia schwyłany osobnik, zdezerentowany i nie spodziewający się takiego obrotu poczynił sensacyjne ze znaną w sprawie handlu tytoniem i zdradził swych współników.

Na skutek tych rewelacji przeprowadzono dalsze aresztowania. Są to przeważnie ludzie młodzi i tylko żydzi. Nazwiska ich, ze względu na toczące się śledztwo, trzymane są narazie w tajemnicy.

Falszerze zostaną przepraszani do Łodzi.

Noc na pokładzie.

Tak, płaczę za jednym całusem, który mi zaginął!

Wiele już lat minęło, wiele szeptów odbiło się o me uszy, nie jeden pocałunek palił me wargi, — nigdy jednak jednego głosu i jednego całusa niespełnionego — nie zapomnę...

Upajająca tropikalna noc! Staliśmy wszyscy na pokładzie, oparci o poręcz i zapatrzeni w srebrne, śniące fale... Zdała, z pod pokładu dolatywały ciche dźwię-

ki muzyki. Nie widziałam go, czułam jednak na sobie jego wzrok. Gorące pragnienie jego czarnych oczu paliło moje usta. Przytłumiony szepł zlewał się z cichym szumem rozstępujących się fal, których srebrne lśnienie rozjaśniało daleko, daleko morze...

— Jeden całus! Jeden, jedyny całus!
— Nie mogę!
— Jeden, jedyny raz! Nikt nie odczuje jego braku, a mnie da on całe królestwo!
— On zauważy! Nie mogę.
— Jeden, jedyny całus! Tak mało dla pani, a tak dużo dla mnie!

— Ten szepł, ten drżący, cichy szepł! I mogłam te gorące, namiętne usta zamknąć jednym pocałunkiem! Wpiłam kurczowe ręce w poręcz, ażeby się same nie podniosły i nie objęły tej młodej pięknej twarzy.

A cichy szepł błagał:

— Jakże jest pani okrutna. Jakim prawem pani odmawia mi to, co pani

łamtemu ofiarowuje całkiem? Czemu pa ni jego wybrała? Nie jest przecie młody; bierze boską miłość pani jako chleb powszedni... gdy ja — trawiony ogniem tęsknoty!! Jeden całus, jeden, jedyny całus!

Zamknęłam oczy — jakieś słodkie, rozkoszne omdlenie owładnęło mną całkowicie — czułam, że ulegnę...

Nagle opalona energiczna ręka spoczęła na poręczy i ironiczny głos odezwał się:

— Czy nie przeszkadzam czasem? Zda się, że pan teraz ma wartość na mostku, prawda?

Ciche westchnienie — i młody oficer, pomału przeszedłszy przez pokład, wszedł na mostek kapitana. Z drwiącym uśmiechem spoglądał przybyły za nim.

Potem nachylił się nade mną.

— Szkoda, prawda? Młodzieniec ten uczył się astronomii i spoglądał w gwiaz-

dy? Lepiej się uczyć będzie tam, wysoko!...

Następnego dnia okręt wjechał do portu w Singapoore. Zachwycona stałam, patrząc na barwny krajobraz, gdy cichy, niezapomniany nigdy głos odezwał się o bok mnie:

— Chciałbym się pożegnać łaskawie pani. Iskrową depeszą zawiadomiono mnie o przeniesieniu na inny okręt. Wracam teraz do ojczyzny... do Francji...

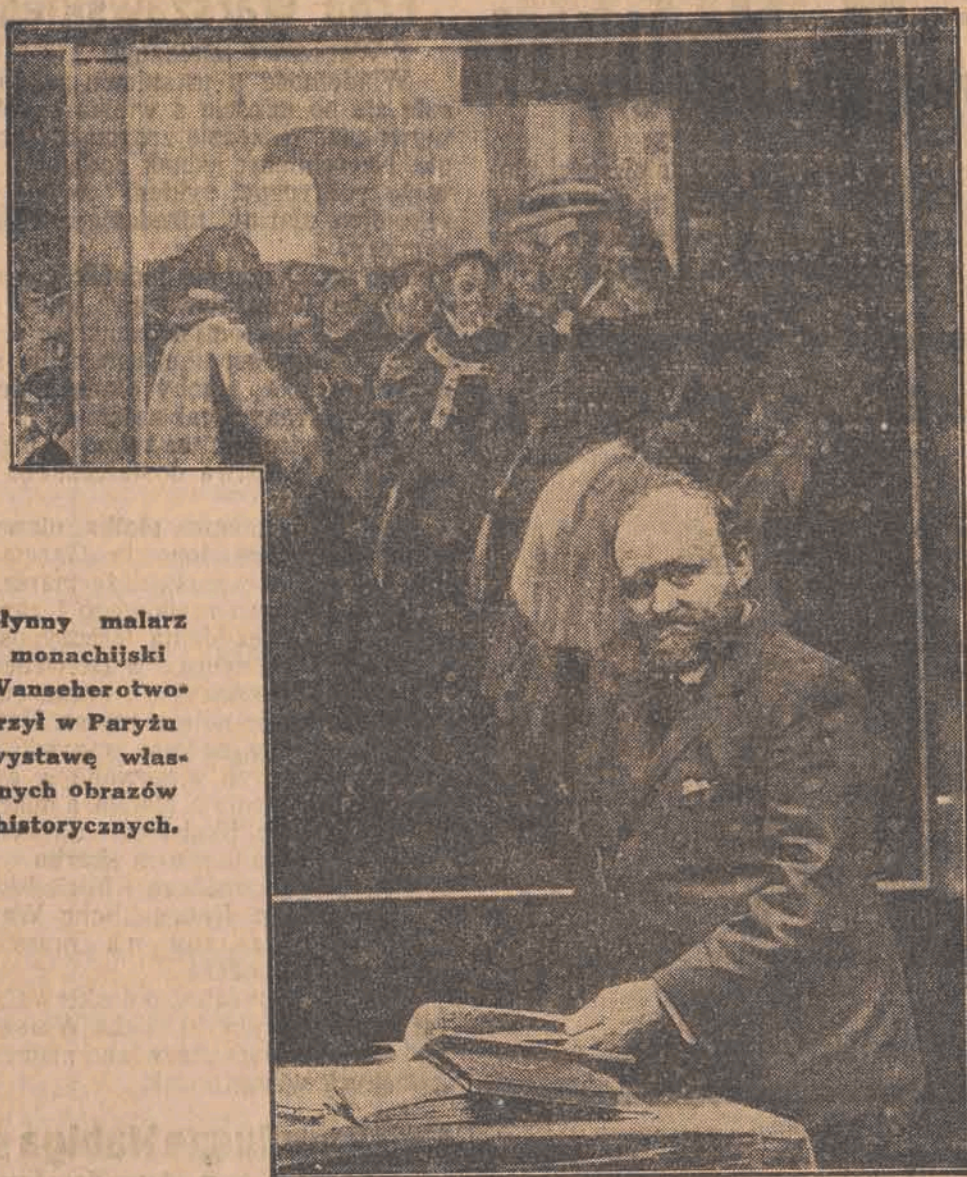
Spojrzałam nań — w jego płonących oczach wyczytałam to, czego usta wypowiedzieć nie mogły.

— Nawet ani jednego całusa!

Tyle całusów rozdawałam — a wszystkie oddałabym za ten jeden, jedyny niecałowany całus, jak za coś niedoścignionego, niespełnionego... pożądanego.

Tak, płaczę za tym jednym, jedynym całusem...

Słynny malarz
monachijski
Wanseherotwo-
rzył w Paryżu
wystawę włas-
nych obrazów
historycznych.

Nowa sensacja stolicy świata. Skandal w arystokratycznej rodzinie.

W Paryżu mówią obecnie powszechnie o głośnym skandalu, którego ofiarą padł księstwo de Ligne.

Okazało się mianowicie, że Leo Harpart, 22-letni kamerdyner, skradł księżnej de Ligne szereg drogocennych klejnotów oraz usiłował na niej dokonać szantażu. Bliższe dochodzenia wykazały, że księżnę de Ligne łączyły z przystojnym i młodym kamerdynerem bardzo zażyłe stosunki.

Wobec tego książe de Ligne, należący do jednej z najstarszych rodzin francuskich, wdrożył przeciwko lekkomyślnej małżonce kroki rozwodowe. Wobec wybitnej roli, jaką księstwo odgrywało w życiu towarzyskim Paryża, cała ta nieprzyjemna awantura nabrała ogromnego rozgłosu. Szczytem sensacji było oświadczenie kamerdynera, że został najęty przez samego księcia celem skompromitowania księżnej.

Skarb na przystanku tramwajowym.

Perły pokryte warstwą błota.

Z Budapesztu donoszą:

Zona fabrykanta Samuela Goldschlaegera zgubiła wspaniały sznur pereł, wartości około 150 milionów koron. Wszelkie poszukiwania, wszczęte przez policję budapeszteńską, okazały się daremne. Również nie pomogła wysoka nagroda, wyznaczona za znalezienie zguby. Goldschlaegerowa była już prawie pewna, że pereł nie odzyska, gdy znalazły się one w miejscu wprost nieoczekiwanym. Oto wczoraj dr.

Ludwik Rado znalazł te perełki na ruchliwym placu Appony'ego. Leżały one tuż o bok przystanku tramwajowego, w miejscu przez które przechodzi dziennie mnóstwo osób.

Rzecz jest wprost zdumiewająca, że uszły one uwagi tylu przechodniów.

Dr. Rado zwrócił uwagę na perełki w ten sposób, że upuścił papierosa, a skierowawszy za nim wzrok, ujrzał perełki, pokryte warstwą błota.

Julja w klinice---Romeo w szpitalu.

Kłopoty dyrekcji Burgtheatr'u.

W Wiedniu mówi się teraz dużo o nieudanym przedstawieniu „Romea i Julia” w słynnym Burgtheatrze. Oto nowozainsceniowane arcydzieło Szekspira musiało tuż przed premierą zostać odwołane, gdyż artystka, mająca kreować rolę Julii, zaniemogła z powodu ciężkich dolegliwości ischiasowych. Zarząd teatru znalazł się tedy w bardzo przykrem położeniu. Postanowiono wreszcie wybrać z ambarasu, po

wołując na gościnne występy znaną aktorkę berlińską Annę Roettgen. Ledwie jednak artystka przybyła do Wiednia, okazało się, że tym razem nie będzie mogła grać „Romea” p. Alfred Lohner, który za chorował na ciężkie zapalenie ślepej kieszki. Tak przedstawienie znowu odbyć się nie mogło, bo Julia przebywa na klinice, a Romeo w szpitalu.

Człowiek operowany 278 razy.

Klasyczny kraj rekordów, Ameryka, zdobyła nowy rekord, a tym razem w dziedzinie chirurgii. Nagroda w tym względzie musiałaby przypaść sierżantowi policji, który w roku 1923 uległ wypadkowi samochodowemu i od tej pory leczy się w szpitalu w Pittsburgu.

Osobliwy ten człowiek poddać się już 268 operacjom, z pośród których 19 zagrażało jego życiu.

Obecnie ten człowiek znajduje się na drodze do zupełnego wyzdrowienia, ale chirurgowie oświadczają, że musi on być jeszcze 10 razy operowany, aby być zupełnie zdrowym.

Wycierpieć 278 operacji i być mimo to zdrowym, jest to zaiste rekord wprost nieprawdopodobny i świadczący o wielkich postępach chirurgii.

Dwanaście przykazań długiego życia.

Kobieta powinna dłużej spać od mężczyzny.
„Ożeń się, a będziesz długo żył”.

Różne już czytaliśmy recepty, których wykonywanie miało zapewnić długie życie, przeto zapoznajemy się jeszcze z receptą jednego z doktorów karlsbadzkich, który receptę swą ujmie w 12 następujących punktów:

1) Staraj się jaknajdłużej przebywać w zdrowym, świeżym powietrzu, a w szczególności, jeśli nie jest zbyt upalnie, w świetle słonecznym.

2) Mieso jadać tylko raz na dzień i w umiarkowanej ilości. Na pożywienie twoje składać się powinno głównie mleko, jaja, zboże, zielone jarzyny, masło, ser i owoce. Co trzeci miesiąc unikaj wogóle spożywania mięsa. Potrawy spożywane dobrze przed połknięciem przeżuwać w zębach.

3) Codziennie bierz krótką kąpiel dla obmycia ciała, a raz na tydzień zupełnie ciepłą kąpiel, a przy dobrym obiegu krwi przydałaby się raz na tydzień kąpiel w łaźni.

4) Raz na tydzień zażyj łagodnego środka czyszczącego.

5) Noś przewiewne ubranie, a najlepiej bawełniane. Tylko zimą nosić możesz welnianą spodnią bieliznę. Kołnierzyk przy kołnierzu powinien być miękki, kapelusz i ubra-

nie letnie niechaj ma barwę jasną, a zimowe ciemną. Noś zawsze półbutki.

6) Kładź się bardzo wcześnie spać i bardzo wcześnie wstawaj.

7) Sypiaj, jeżeli ci lekarz na to pozwoli przy otwartym oknie, a w każdym razie w ciemnym, cichym pokoju. Sen nie powinien nigdy trwać krócej jak sześć i pół godziny, a nie dłużej jak siedm i pół godziny u mężczyzny, a u kobiety osiem i pół godzin.

8) Raz na tydzień przez jeden dzień zupełnie odpoczywaj. O ile możliwości czas od soboty do poniedziałku spędzaj na wsi lub w górach.

9) Unikaj irytacji i wzburzenia. Nie poddawaj się troskom i nie rozmawiaj o nieprzyjemnych rzeczach.

10) Zachowaj umiarkowanie w uciechach zmysłowych. Żeń się, a jeżeli owdowiejesz, żeń się poraz wtóry, lub wychodź zamaż.

11) Unikaj zbyt ogrzanych lokali, a w szczególności mieszkań ogrzewanych parą lub posiadających złą wentylację.

12) Zachowaj umiarkowanie w spożywaniu alkoholu, kawy, herbaty i tytoniu.

Krótka sądowa.

Żelazna rękawiczka. Vendetta na Balutach.

Myślicie, moi państwo, że trzeba specjalnie jeździć na Korsykę, by się zbliżyć do przynależnej romantycznej vendetty?

Zdarza się ona i u nas, jeno że posiada swoliste lokalne zabarwienie. A więc posłuchajcie.

Icek Wajncygier, zam. przy ul. Grosmana 4 prawował się illo tempore z niejakim Godelem Lubickim. O co im szło niech mi Bóg skarże, nie wiem; dość, że Wajncygier sprawę w sądzie okręgowym przegrał. Natenczas w sercu jego zrodziły się zamiary mściwe, które wkrótce zrealizował.

Zgromadziwszy liczną rodzinę swą i poleciwszy jej uzbroić się w rozmaitego kalibru narzędzia masywne, jak również kamienie, udał się przed dom adwersarza wraz z watahą ową. Zaiste imponujący był ów pochód mścicieli, na którego czele kroczył zawzięty Icuś oraz małżonka jego Ruchla.

Na dany znak rozpoczęła się kanonada w mgnieniu oka w mieszkaniu Godela Lubickiego przy ulicy Zgierskiej 84 z przeróżnym brzękiem wyleciały wszystkie szyby, czemu towarzyszył szatański wrzask szturmujących; przez uczynione w oknach otwory posypały się do wnętrza mieszkania kamienie, niszcząc meble drogocenne Lubickiego i szczerząc spustoszenie wśród szkła i porcelany, która obficie upiększona było domocilium zamożnego kupca. Cudów: zaiste w owym dniu pamiętnym pomsty izraelowej dokonywała Ruchla Wajncygier, potonkini bohaterkiej Judyty, co to ścierała głowę Holofernesowi. Za ów dzięki, zaiste, akt zemsty Icuś Wajncygier z magnifiką swą skazani zostali na 7 dni aresztu, względnie 50 zł. grzywny z art. 510 K.K.

A wówczas z kolei zagrała krew w udelu Lubickim: nie zadowolnił się wyrokiem, ba! uważał go wprost za kpiny! Po stanowił tedy sam wymierzyć sprawiedliwość Weincygierowi. W tym celu zmobilizował odpowiednią drużynę z tegich mołojców a la nieboszczyk Brajnbart. Wyróżniał się między nimi zwłaszcza chłop siły ogromnej Majer Hochman, zam. przy ul. Zgierskiej 84. Tenci rycerz pieśń swą uzbroił w rekawicę żelazną i wyruszył na czele grandy wraz z Lubickim, by dokonać aktu pomsty. Icek Wajncygier mężnie przeciw stawiał czoło napastnikom: walczył jak ten dziki lew, w zamęcie walki jednakowoż został ugodzony siekierą i brocząc krwią runął na ziemię. Z odsieczą pośpieszył wierny jego furman, otrzymał przecież od Majera Hochmana straszliwy cios żelazną rekawicą. Syci triumfu odstawili napastnicy, a wieść o ich czynie błyskawicy lotem obiegła całutkie Baluty z przyległościami. Wkrótce na miejscu walki zjawiła się policja i pogotowie które ranym udzieliło pierwszej pomocy.

Epilog zajścia miał miejsce w sądzie pokoju 6-go okręgu, który w swoim czasie rozpatrywał sprawę Wajncygiera przeciwko Lubickiemu, teraz zaś rolę się zmieniły.

Zjawiły się na rozprawę tłumy wprost świadków. W rezultacie Lubicki odniósł triumf, został uniewinniony, gdyż jak stwierdzono, ograniczył się do roli obserwatora biernego walki.

Waleczny natomiast Majer Hochman, mąż w rekawicy żelaznej, skazany został na 2 tygodnie aresztu. Z czego przecież wnioskować nie można, że spór Lubicki contra Wajncygier definitywnie załatwiony został.

Sza — wicz.

SPORT.

P. Z. P. N. tylko rozkazuje!

W Szwecji inaczej.

Szwedzi traktują sport po amatorsku, a władze sportowe traktują też i graczy jako amatorów. Wiemy z własnego doświadczenia, że ustawienie drużyny reprezentacyjnej natrafiło u nas, pomijając kwalifikacje gracza jako takiego, na trudności. Bywa bowiem, że gracz nominowany nie chce wyjechać czy dlatego, że nie chce porzucać pracy, lub też nie ma ochoty na wyjazd. U nas takich okoliczności, zazwyczaj nie bierze się pod uwagę. Wstał więc gracz do drużyny jest jednoznacznie z rozkazem, od którego nie można się uchylić.

Inaczej Szwedzi. W razie zawodów reprezentacyjnych zagranicą, rozpisuje Związek listy do wszystkich klubów, których gracze wchodzi w rachubę przy ustawieniu drużyny, z wezwaniem, aby gracze, którzy chcą wyjechać w przepisany termin się zgłosili. Po nadejściu odpowiedzi, przedstawia się listę zgłoszo-

nych komitetowi, który dopiero na tej podstawie zestawia drużynę.

Tak było i z drużyną przeciw Polsce. Na wezwanie Związku zgłosiło 36 graczy gotowość wyjazdu, z ich liczby wybrano piętnastu, którzy weszli w skład ekspedycji. Przy tym systemie, nie można się dziwić, że kluby szwedzkie nie narzekają na przeciążenie meczami reprezentacyjnymi. Nie chce klub dać gracza, bo ma co innego w programie, Związek stanowisko aprobuje. Nie chce jechać gracz, Związek go nie rusza. Dlatego też Związek Szwedzki rozegrał w tym roku, licząc także i jeden mecz w Krakowie, siedem zawodów w których brało udział 32 graczy, czyli prawie pełne trzy drużyny. System stosowany przez Szwedów ma pozatem, że szanuje w gracz amatora, także i tę zaletę, że daje sposobność wyróżnienia się mniej znanym, a nie ustępującym słynnym gwiazdom, graczom.

Niema ograniczeń dla spotkań międzynarodowych.

Kierownictwo akcji spoczywa w P. Z. P. N.

W uwzględnieniu uchwały pełnego zarządu Zw. Pol. Zw. Sport. przeprowadził Komitet Wykonawczy na ostatnim posiedzeniu dyskusję nad celowością ograniczenia wyjazdu drużyn sportowych i zawodników polskich zagranicę oraz sprowadzania zagranicznych drużyn sportowych do Polski, które inicjatorzy wniosku motywowali względami walutowymi.

W rezultacie postanowiono nie wdrażać żadnych kroków, zmierzających do tego rodzaju ograniczeń ze względu na to, że ograniczenia te byłyby w większym stopniu szkodliwe dla rozwoju sportu w Polsce i jego stosunków z zagranicą, aniżeli pożyteczne dla kursu waluty. Wiele bowiem wypadków drużyny sportowe polskie, wyjeżdżając zagranicę, nie wywożą polskiej waluty, gdyż otrzymują wprost zwrot kosztów podróży z państwa do którego jada. W tych zaś wypadkach,

gdy to niema miejsca, wyjazdy polskich drużyn sportowych są najczęściej spowodowane już to względami propagandy zagranicznej, której prowadzenia za pośrednictwem sportu wyrzec się nie można, już to chęcią zaznajomienia polskich zawodników z postęпами technicznymi sportu zagranicznego. Drużyny zagraniczne, przyjeżdżając do Polski większą część tego, co otrzymują, wydają w Polsce na koleje, hotele i utrzymanie, zatem i tutaj kwestia waluty niewielką odgrywa rolę. O ile specjalnie w dziedzinie piłki nożnej zbyt częste sprowadzanie drużyn zagranicznych w ubiegłym roku odbiło się ujemnie na finansach całego szeregu drużyn A-klasowych, należy pozostawić kierownictwo akcji, zmierzającej do zapobieżenia podobnym wypadkom w przyszłości, PZPN-owi który ma się tą sprawą zająć z własnej inicjatywy.

ŻYCIE EKONOMICZNE.

Prawda o „Protekcji”.

100.000 masek przeciwgazowych -- było w stanie dobrym -- twierdzi Min. Spraw Wojsk.

W „Expresie Porannym” Nr. 313 ukazał się artykuł o rzekomem odrzuceniu przez Komisję wojskową 100.000 masek wyprodukowanych w fabryce „Protekt” w Radomsku.

W celu wyjaśnienia faktycznego stanu rzeczy, nieodpowiadającego treści wzmiankowanego artykułu, gabinet Ministra Spraw Wojskowych komunikuje:

1) Komisja wojskowa ani w ubiegłym tygodniu, ani kiedykolwiek żadnych masek nie odrzuciła, zaś przedstawiona próbna partia 10.000 masek w lipcu r. b. całkowicie odpowiadała warunkom odbiorczym. Dalszy odbiór masek w mniejszych ilościach, dokonywany nie komisyjnie, a przez upoważnionego reprezentanta M. S. Wojsk. był najzupełniej normalny i odpowiadał wymaganiom warunkom.

2) Całkowicie bezpodstawną jest wiadomość o 7-miu wagonach odrzuconych masek, wartość 7.000.000 zł., jak i o 1.000.000 masek, przedstawiających wartość 2.000.000 zł. i to we wszystkich szczegółach.

3) Również bezpodstawną jest wiadomość, że dotychczas odebrane maski nie odpowiadają wymaganiom ochronnym.

Zagraniczny rynek pieniężny i towarowy.

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO

Za 100 złotych: Londyn 29, Zurych — 85, Berlin noty większe 64,27 — 64,93, wyplaty na Warszawę 64,83 — 65,17, na Kato wice 64,33 — 64,67, na Poznań 64,83 — 65,17, Gdańsk 82,89 — 83,11, telegraficzne na Warszawę 81,89 — 82,11, Wiedeń czeki 110,75 — 111,25, banknoty 110,60 — 111,60, Praga 510.

Londyn, Nowy Jork 4,84 3/4, Holandia 12,045, Francja 119,50, Belgia 106,90, Wlo-

chy 119,50, Niemcy 20,35, Szwajcaria — 25,15, Danja 19,60, Szwecja 18,13, Norwegia 24,02, Helsingfors 192,35, Praga 163,50.

Paryż, Londyn 119,15, Nowy Jork — 24,57, Szwajcaria 474.

Gdańsk, Czek na Londyn 25,21, telegraficzna wyplat na Berlin 123,795 — 124,105 na Warszawę 81,89 — 82,11 na Nowy Jork 519,35 — 520,65.

Zurych, Paryż 21,20, Londyn 25,15, Nowy Jork 5,188, Berlin 1,235, Wiedeń — 73,10, Warszawa 86, Bukareszt 2,45, ten-

Dostawy rządowe w budżecie na 1926 r.

Tylko solidne i dobrze zorganizowane wytwórnie krajowe powinny otrzymywać zamówienia.

Niejednokrotnie zaznaczaliśmy, że — aczkolwiek należy unikać niezbyt pilnych i kosztownych robót inwestycyjnych — to jednak nie można lekceważyć takich zamówień, które przeznaczone są dla utrzymania poziomu należytej sprawności naszych środków komunikacyjnych i wyposażenia technicznego armii, gdyż położenie geograficzne zmusza nas do nieustannego pogotowia na wszelki przypadek.

Należy tylko postawić za kardynalny warunek przy wszelkich dostawach przez myślowych dla rządu, aby posługiwano się wyłącznie wytwórniami krajowymi, dobrze zorganizowanymi i dającymi rekompensatę terminową, sprawną i sumienne go wykonywania zamówień. Smutne fakty poruszane w ostatnich czasach prawie w całej prasie polskiej, dowodzą, że ten bezwzględnie konieczny warunek przy udzielaniu zamówień nie był w należyty stopniu stosowany przez poszczególne ministerstwa i urzędy. Zapominano niejednokrotnie, że na dostawy rządowe za usługują tylko takie wytwórnie, które wykonywaniem dotychczasowych zamówień dały dowód poważnej produkcji, rozwijającej się stale i mogącej się rozwijać w dalszym ciągu.

Nie zapominajmy, że chodzi tutaj nie tylko o zachowanie w stanie należytej wartości technicznej naszych środków ko-

munikacyjnych, wojennych itd., ale przede wszystkim o zapewnienie pracy solidnym wytwórniom krajowym, dźwigniętym z takim trudem w ciężkim okresie naszych zmaganiach gospodarczych, jakie od lat kilku przeżywamy.

Nie można pomyśleć, aby liczba bezrobotnych wzrastała w dalszym ciągu i aby setki tysięcy rak, zdolnych do pracy, utraciły zarobek w przemyśle krajowym, były w dalszym ciągu mimowolnym ciężarem dla kraju i dla niezasobnego skarbu państwa.

Niema już dzisiaj nawet wśród demagogów ludzi, którzyby nie uważali konsekwentnej współpracy rządu z przemysłem za tamę dalszemu wzrostowi bezrobocia w kraju. Musimy więc zaniechać eksperymentów, polegających na tworzeniu etatystycznych wytwórni rządowych, gdyż nigdy i nigdzie żaden rząd nie był i nie będzie dobrym przemysłowcem, natomiast powinniśmy uwzględnić przy zamówieniach dla państwa solidne, dobrze prowadzone i rokujące nadzieje dalszego rozwoju fabryki krajowe. Tylko w ten sposób zabezpieczymy budżet państwa od kosztownych i bezpodstawnych wyników etatyzmu przemysłowego, a jednocześnie dojdziemy nareszcie do faktycznego uniezależnienia się od dostaw zagranicznych.

—S—

dencja spokojna.

Nowy Jork. Londyn za 1 funt szterl. 4,84 11/16, tendencja zmienna. Za 100 jednostek monetarnych: Paryż 4,04, Berlin — 23,80.

Amsterdam, Warszawa 0,4125.

GIELDA BAWELNIANA.

Nowy Jork, 13. 11. — Bawełna. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 64.000, we wnętrzu kraju 35.000, do Anglii 10.000, na

kontynent 30.000, loco 20,90, październik 18,88, grudzień 20,36 — 39, styczeń 19,74 — 77, marzec 19,87 — 91, kwiecień 19,76, maj 19,65 — 67, lipiec 19,10 — 16, sierpień 18,95, wrzesień 18,90.

Nowy Orlean, 13. 11. — Bawełna. Loco 19,85, grudzień 19,73, styczeń 19,61, marzec 19,36, maj 19,15, lipiec 19,80.

Brema, 13. 11. — Bawełna, 21,73. Liverpool, 13. 11. — Bawełna. Styczeń 10,34, marzec 10,40, maj 10,42, lipiec 10,34.

Liczne rodzeństwo.

TEATR MIEJSKI.

Teatr Miejski występuje dziś z VII-tą premierą sezonu, która będzie nieśmiertelną komedią Aleksandra hr. Fredry (ojca) „Damy i huzary”.

Wystawiona po raz pierwszy przed stu laty genialna ta krótkowidła żołnierska nie utraciła po dziś dzień nic ze swoich wartości scenicznych i literackich i wznawiana nieprzerwanie co lat kilka na wszystkich bez wyjątku większych scenach polskich, jednakowo wzrusza, porusza i bawi już cztery pokolenia widzów teatralnych.

Dzisiejszą jubileuszową premierę przygotował reżyser Konstanty Tatarkiewicz, dekorację namalował B. Kudewicz. Stroje z pracowni Teatru Miejskiego według rysunków znakomitego znawcy przedmiotu pułk. prof. Bron. Gembarszewskiego. W obsadzie pp.: Dunajewska, Łapińska, Remicz, Rozwadowska, Rodowiczowa, Tatarkiewiczówna, Wołoszynowska, Gurynowicz, Komornicki, Mroziński, Ryszkowski, Szubert, Wroński.

Prelekcję wstępną Ad. Grzymały-Siedleckiego za niemożności przybyć na premierę autora odczyta przed rozpoczęciem przedstawienia jeden z artystów.

Na dzisiejszą premierę, ze względu na jej specjalny charakter, ważne będą wyjątkowo bilety ulgowe dla urzędników państwowych, komunalnych i wojskowych.

Teatr Miejski daje dziś po południu o godz. 3 po raz ostatni na przedstawieniu szkolnym „Nieboska Komedia”. Ceny najniższe.

Jutro po południu po cenach znizowanych — po raz ostatni na przedstawieniu popołudniowym „Nieboska Komedia”. Wieczorem po raz drugi „Damy i huzary”.

Bilety ulgowe dla urzędników państwowych, komunalnych i wojskowych ważne mimo niedzieli.

TEATR POPULARNY.

Ogrodowa 18.

Dziś, w sobotę, o godz. 4 po poł. po cenach znizowanych od 50 gr. do 1.50 gr. i wieczorem o godz. 8.15 — świetny dramat D'Ennaya i Cormana „Głośna sprawa”, grana z ogromnym powodzeniem po dwu latach przerwy. Istota tragicznego konfliktu jest niewinne oskarżenie ojca przez córkę dziecko 6-cio letnie o zabójstwo matki. Po latach spotyka-

ją się: ojciec z córką, galernik z adoptowaną księżniczką. Zbrodniarz właściwy zostaje zdemaskowany. Wielka zaleta sztuki jest niezwykle ciekawa treść, pełnych silnych scen dramatycznych, trzymająca uwagę widza w ciągłym napięciu i na stroju. Reżyserował J. Piłarski.

Jutro, w niedzielę, o godz. 4 po południu i wieczorem o godz. 8.15 „Głośna sprawa”.

Ponieważ przedstawienia w poniedziałki i czwartki po cenach znizowanych od 50 gr. do 1.50 gr. cieszą się niebywałą ze strony robotników i inteligencji pracującej frekwencją — dyrekcja Teatru Popularnego w zrozumieniu ciężkiej sytuacji materialnej, pragnąc umożliwić korzystanie z widowisk teatralnych — wprowadza jeszcze dwa razy w tygodniu, mianowicie we wtorek i środę przedstawienia po cenach znizowanych od 50 gr. do 1.50 gr. Poczynając od poniedziałku 16-go listopada r. b. przedstawienia po cenach znizowanych odbywać się będą w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki każdego tygodnia, oraz w soboty o godz. 4 po południu dla młodzieży.

TRZECI PORANEK MUZYCZNY W TEATRZE POPULARNYM.

W niedzielę, dnia 15 b. m., o godz. 12-ej w południe, odbędzie się trzeci Poranek Muzyczny Tow. śpiew. im. Moniuszki. Dowodem zainteresowania się porankami szerokich warstw społeczeństwa było wypełnienie sali do ostatniego miejsca na dwóch poprzednich porankach oraz niewielka ilość pozostałych biletów na poranek niedzielny, które nabywać będzie można w kasie Teatru na miejscu w niedzielę, od godz. 10-ej rano. Ceny biletów od 1.50 do 50 groszy.

WIELKI KONCERT SYMFONICZNY Z UDZIAŁEM BRON. HUBERMANA.

Program wielkiego koncertu symfonicznego, który odbędzie się w nadchodzący poniedziałek, dnia 16 b. m., o godz. 8.30 wiecz., w sali Filharmonii, przedstawia się nad wyraz interesujący, a mianowicie: Bronisław Huberman odegra z towarzyszeniem orkiestry dwa koncerty skrzypcowe Beethovena i Czajkowskiego, ponadto Orkiestra Filharmoniczna pod dyktando Br. Szulca wykona precyzyjny poemat symfoniczny „Szeherazada” Rimskiego-Korsakowa i uwerturę „Coriolan” Beethovena. Bronisław Huberman należy dziś do rzędu tych wyjątkowych wirtuozów, którzy za występy swoje pobierają wprost bajątkowe honoraria, to też tylko wielkie miasta europejskie mogą sobie pozwolić na angażowanie jego niezwykłego skrzypka, wobec czego nasza muzyczna publiczność oczekuje w poniedziałek święto artystyczne w wielkim stylu. Ceny biletów pomimo kolosalnych kosztów nie zostały podwyższone.

RODACY!

W latach niewoli Polski, największym hasłem dnia było wywalczenie trwałej i całkowitej Niepodległości Państwowej — dziś nakazem chwili stało się ugruntowanie Niepodległości w nas, — przez wychowanie pokoleń niepodległych z Ducha.

Dawniej idea Czynu znaczyła czyn: zbrojny dla zdobycia Niepodległości, czyn: twórczy, budzenie ducha w narodzie; dziś znaczy — praca twórcza, praca celowa, praca odpowiedzialna dla rozbudowy Państwa, jego duchowej potęgi, administracji, kultury, nauki, gospodarstwa.

By wcielić te wielkie hasła odrodzeniowe w narodzie — dziś młodzież nasza — młodzież jutra, sięga samorządnie po drzewce sztandaru, na którym widnieje napis: „Bóg, Ojczyzna, Praca”, pod hasłem wyżejonej pracy nad sobą — powstało przed pięciu laty na gruncie naszego miasta, pierwsze „Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej”, które dziś obchodzi podwójne święto: —

Dzień św. Stanisława Kostki — patrona młodzieży katolickiej, łącznie z jubileuszem pięćdziesięciu lat.

W dniu jutrzejszym (niedziela — 15 listopada) wyjdą z siedmiu oddziałów, rozrzuconych po kresach miasta — szeregi młodzieży naszej; by przedfilować między wielkie hale fabryczne i te kominy wiecznie dymiące naszego grodu, dokumetując swe przekonania narodowe i katolickie.

Młodzież ta — to dzieci robotnicze, którzy los w zaraniu życia rzucił w ponurą salę fabryczną, przykuł do warsztatów ciężkiej zawodowej pracy.

Dziś młodzież ta, zmywszy osad zęglania z twarzy — staje ramie przy ramieniu, wpatrzona w świętą postać młodzieńszką św. Stanisława Kostki, rodaka, który wypisał jej górne hasła.

Do wyższych rzeczy stworzeni... w górę serca — nad nami Bóg i Królowa Korony Polskiej.

By wyrazić swe uczucia w łączeniu się starszego społeczeństwa z dążeniami młodzieży, zapraszamy rodziców, opiekunów, życzliwych na uroczystości patrona młodzieży św. Stanisława Kostki, z następującym programem:

Godz. 11-ta — nabożeństwo w katedrze;
godz. 12 m. 20 — złożenie wieńca na płycie Nieznanego Żołnierza i defilada;
godz. 13-ta — otwarcie wystawy prac członków St. M. P. w sali Stow. Handlowców Polskich (Piotrkowska 108);
godz. 19-ta — akademja w sali Stow. Handl. Polskich (Piotrkowska 108).
Wystawa prac otwarta przez dwa dni.

Sekretariat Okręgowy

Stow. Młodzieży Polskiej na m. Łódź
Ks. St. NOWICKI.

Za prezesa:
K. Durczyński.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem podaje się do wiadomości Szanownych Bywalców Kasyna Urzędników Państwowych, Komunalnych i Społecznych, że z dniem 18-X b. r.

zostało otwarte
„KASYNO”
przy ulicy Sienkiewicza l. 40.

po gruntownym odnowieniu lokalu.

Kuchnia doborowa, obiady gospodarskie pod zarządem rurotynowanych fachowców.

Sala ogrzana. Dzienniki na miejscu. Obsługa szybka. — Telefon Nr. 41-22.

Z poważaniem
Zarządzający Kasyna
St. ŁAPKA.

Cenne zabytki porcelany koreańskiej z XVIII wieku, zostały zwrócone przez Rosję.

Reklama --- to potęga!

Cena prenumeraty:	
W Łodzi miesięcznie	zł. 3.50
Dla robotników	2.70
Na prowincji	5.00
Zagranicą	7.00
„Łódzkie Echo Wiecz.” i „Kurjer Łódzki” łącznie	zł. 7.50
Odnoszenie do domu 30 gr.	

Ceny ogłoszeń:	
Przed tekstem i w tekście 30 groszy za wiersz milimetrowy 1-linowy (strona 4 łamy)	
Za tekstem	25
Nekrologi	25
Komunikaty	25
Zwyczajne	6
Drobne 10 gr.	poszukiwanie pracy 5 gr. za wyraz — najmniejsze ogłoszenie 50 groszy.

Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej.
Zagraniczne o 100 procent drożej.
Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracji nie odpowiada.
Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.
Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.

Wydawnictwo: „Łódzkie Echo Wieczorne”. Odbito w drukarni Tow. Drukarsko-Wydawniczego „Kurjer Łódzki” ul. Zawadzka Nr. 1.

Wyd. Jan Stypułkowski.

Za redakcję i wydawnictwo odpowiada:
Władysław Ulatowski.

Odczyt prof. Lorentza.

„Dziś w sobotę dn. 14 b. m. o g. 6 p.p. w sali Męskiego Gimnazjum Miejskiego (Sienkiewicza 46) odbędzie się odczyt p. prof. Z. Lorentza p. t.:

„Bitwa warszawska w świetle najnowszych publikacji”.

Wyrażamy nadzieję, że temat odczytu ściągnie licznych słuchaczy”.

Wieczór taneczny.

Drużyna Ministrancka im. „Ks. Ign. Skorupki” przy par. Św. Józefa urządza w niedzielę t. j. 15 listopada o godz. 3 p. p. Wieczorek Taneczny w sali Tow. Śp. Im. Moniuszki Ogrodowa 34.

Wejście bezpłatne dla zaproszonych gości, tylko za zaproszeniami.

Ruch wydawniczy.

„BLUSZCZ”.

Artykuł C. Walewskiej w ostatnim (46) numerze „Bluszcza” dotyka jednej z „bo-lączek” naszego życia społecznego, mianowicie — kwestii publicznych. O „Przemysle ludowym” pisze J. Or. — H. Boguszeńska drukuje dalszy obrazek z cyklu swych wrażeń z podróży po Danii p. t. „W kraju pracy”.

Literacką część numeru stanowią: nie zwykle interesująca opowieść W. Rymkiewicza z epoki najazdu bolszewickiego p. t. „Zdrada”, pełna wdzięku nowela Hanny Skarbek „Pan w futrze”, sylwetka historyczna K. Bielańskiej „Piękna Pamela” itd.

Pomiędzy stałymi rubrykami „Bluszcza” zwracają na siebie specjalną uwagę: dział p. t. „Na marginesach życia”, dział praktyczny i pogadanki gospodarcze.

Radjokącik

Paryż, fala 1750 m. godz. 17.45 koncert 21.30 koncert, urz. przez „Matin”.

Londyn, fala 364 m. — 17.00 koncert, 23.30 koncert.

Oslo, fala 382 m. — 20.00 koncert, 21.30 śpiew (Assa Wang), 22.45 muz. taneczna.

Wiedeń, fala 530 m. — 20.00 „Trzy białe djabły”, operetka Oesterreicha i Reicherta, 22.00 lekka muzyka.

Praga, fala 550 m. — 17.00 Trio Radio, 20.00 wesoły wieczór wok.-muz.

Berno Mor., fala 750 m. — 19.00 muz. taneczna, 20.00 wesoły wieczór (piosenki pijaćkie i pieśni słowackie).

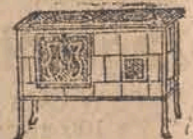
Berlin, fala 515 m. — 22.30 muz. taneczna.

Akwizytorzy ogłoszeniowi

„sily rutynowane”
„inteligentne potrzebni”
Zgłoszenia: biuro ogłoszeń
Piotrkowska 85, prawa oficyna.

Cebulki kwiatowe

„i nasiona”
do jesiennego i zimowego wysiewu,
oraz przyrządy (ogrodnicze) polecają składy
L. JASINSKIEGO
prowadzone od 1870 roku w Łęczycy i oddziale w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 10.

Piecyki i kucharki przenośne, kaflowe, samotowe.
B-cia
Kozłowskiej
Główna 51.

Różaner

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Leczenie sztucznym słońcem górskim.
DZIELNA *
telef. 28-98.
Przyjmuje od 8-9 1/2 od 3-8.